

niedziela

GŁOS Z TORUNIA

NR 38 (1031) • J • ROK LVII • 21 IX 2014 • TORUŃ

w numerze:

Męczennicy 1939 – duchowni diecezji
chełmińskiej

Patriotyzm czasu pokoju

MYŚL
NA TYDZIEŃ

Miłość Chrystusa jest pokorna i służebna, wierna aż do grobowej deski
Bp Andrzej Suski

Piękno spotkania

Wakacje i związane z nimi podróże przypomniały nam, że świat stał się mniejszy. W strefie państw, które podpisały układ z Schengen, o przekroczeniu granic informują sieci komórkowe i ambasady. W wielu krajach możemy zobaczyć sklepy, tzw. sieciówki, te same, co w Polsce. Trudno oprzeć się wrażeniu, że świat jest na wyciągnięcie ręki, że jest otwarty.

Tę sytuację zauważył także papież Franciszek w orędziu na 48. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu (przypada 21 września). Zaznaczył w nim, że rozwój transportu i technologii komunikacyjnych przybliża ludzi do siebie, a globalizacja sprawia, że są oni zależni od siebie. Nadal jednak mają miejsce podziały, a ludzkość wciąż cierpi z powodu wielu form wykluczenia, marginalizacji, ubóstwa, konfliktów z powodów ekonomicznych, politycznych, ideologicznych czy nawet religijnych. O tym możemy się przekonać, niestety, nie tylko w czasie podróży. Rolę mediów w tym, by temu zaradzić i prowadzić do spotkania, widzi papież Franciszek: „byśmy poczuli się bliżej siebie nawzajem, pomagając nam dostrzec jedność rodziny ludzkiej”. Dlatego, aby przekazywać innym piękno Boga i pobudzić do solidarności, w tym numerze „Głosu z Torunia”, publikując relacje z Diecezjalnego Forum Ewangelizacyjnego i Jasnogórskich Dożynek, zachęcamy czytelników do większego zaangażowania na rzecz godnego życia w swoich środowiskach, w rodzinie, szkole, pracy czy wspólnotach i stowarzyszeniach.

Beata Pieczykura

Msza św. inauguracyjna spotkanie

DIECEZJALNE FORUM EWANGELIZACYJNE

DK. WALDEMAR ROZYNKOWSKI

Przez 3 kolejne soboty (23 sierpnia, 30 sierpnia oraz 6 września) przeżywaliśmy Diecezjalne Forum Ewangelizacyjne. Miało ono miejsce w 3 rejonach duszpasterskich diecezji, a dokładnie w 3 miastach: Nowym Mieście Lubawskim, Grudziądzu i Toruniu

Decyzja o zorganizowaniu tego wydarzenia zapadła pod koniec grudnia ub. r., kiedy przygotowywano program duszpasterski na nowy rok pracy w diecezji. Od pierwszej niedzieli Adwentu 2013 r. hasłem programu duszpasterskiego są słowa: „Wierzę w Syna Bożego”. Forum było elementem urzeczywistnienia w naszej diecezji owego programu oraz echem dwóch bardzo ważnych wydarzeń, które miały miejsce w ostatnich latach, mianowicie – I Krajowego Kongresu Diecezjalnych Rad Duszpasterskich (2012 r.)

oraz I Krajowego Kongresu Parafialnych Rad Duszpasterskich (2013 r.).

Organizatorem spotkań było kilka środowisk, a dokładnie reprezentujące je konkretne osoby będące członkami Diecezjalnej Komisji Programowania Działań na rzecz Nowej Ewangelizacji. Wymienić trzeba przede wszystkim: o. Jacka Dubla CSsR, Jolantę Zatorską, ks. kan. Mariana Wróblewskiego, ks. kan. Marka Borzyszkowskiego, ks. Jakuba

dokończenie na str. VII

Wojciech Wichnowski

Uczestnicy pielgrzymki

Pieszko do Rywałdu

Dnia 6 września wyruszyła 4. Chełmińska Piesza Pielgrzymka do Sanktuarium Matki Bożej Rywałdzkiej. Uczestniczyło w niej ok. 120 osób z Chełmży, Unisławia, Papowa Toruńskiego i Nowego Miasta Lubawskiego. Najmłodszą pielgrzymującą była 4-miesięczna Lena.

Przed wyjściem na szlak w konkatedrze Trójcy Świętej w Chełmży Mszy św. przewodniczył proboszcz ks. kan. Krzysztof Badowski, a współcelebransami byli ks. Łukasz Otremski i ks. Karol Schmidt. „Całe nasze życie jest pielgrzymką. Nie żyjemy, by pozostać tutaj na wieki, ale pielgrzymujemy do Boga Ojca. W tej modlitewnej wspólnotce wyruszamy do

Rywałdu” – powiedział ks. kan. Badowski. Pielgrzymi modlili się w intencji bp. Andrzeja, bp. Józefa i kapłanów naszej diecezji. Pielgrzymkę uświetniła śpiewem schola z Unisławia. W tym roku po raz pierwszy pielgrzymi otrzymali koszulki z mottem: „Idźcie i głoscie Ewangelię swoim życiem”.

Pod wieczór pielgrzymka przybyła do Nowej Wsi Królewskiej na nocleg, gdzie o godz. 21 w kościele pw. św. Jana Chrzciciela odbył się Apel Jasnogórski. Jego punktem kulminacyjnym była peregrynacja kopii obrazu Matki Bożej Brzemiennej z Wąbrzeźna. „Jest to historyczna chwila, gdyż od 300 lat obraz nie opuszczał Wąbrzeźna. Kopia tego obrazu

posiada srebrne szaty zdjęte z oryginału. Ta Matka Boża jest patronką życia” – powiedział proboszcz ks. Jacek Dudziński.

7 września pielgrzymi dotarli do Rywałdu. „Każdy, kto do serca przyjmie Jezusa, zwłaszcza tego Eucharystycznego, staje się jak Maryja. Niesie Chrystusa innym. Najdoskonalsze głoszenie Ewangelii to nie kazania, tytuły czy stopnie naukowe, ale to nasze zwykłe, codzienne życie zgodne z wolą Bożą” – powiedział ks. Łukasz Otremski podczas Mszy św. kończącej czwartą edycję pielgrzymki z Chełmży do Rywałdu.

Wojciech Wichnowski

UZDOWO

W sierpniu

Dożynki

24 sierpnia w Uzdowie z inicjatywy Akcji Katolickiej, Rady Parafialnej i sołtys Uzdowa Krystyny Roman odbyły się dożynki parafialne. Rozpoczęto je Mszą św., podczas której poświęcono plony i ofiarowano nowy Mszał dla kościoła filialnego pw. św. Michała Archanioła w Uzdowie.

Na uczestników czekało wiele propozycji, m.in. zabawy dla dzieci, konkurencje sportowe, miasteczko rozrywkowe, atrakcje kulinarne czy smakołyki z grilla. Część artystyczną rozpoczął występ absolwentów kl. VI Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Uzdowie oraz grupy dzie-

ci z Uzdowa. Na scenie pojawili się zespół „Pobożanie” z Janow-

ca Kościelnego oraz Magdalena Lobert z Gietrzwałdu. Młodzież

z Sękowa i Kramarzewa wyrecytowała utwory dożynkowe. Nie zabrakło też występu zespołu śpiewaczego z Uzdowa. Dożynki zakończyły się zabawą taneczną.

Archiwum parafii

Zabawy dożynkowe dla dzieci

Poświęcenie tablicy

31 sierpnia w Uzdowie podczas Mszy św. odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia tablicy upamiętniającej kanonizację Jana Pawła II. Tablica znajduje się na placu przy kościele filialnym pw. św. Michała Archanioła, a ufundowali ją mieszkańcy Uzdowa.

**Oprac. Joanna Kruczyńska
na podstawie tekstu
Janiny Wałdowskiej**

U Matki Syna Bożego

W dniach 6-7 września na Jasnej Górze odbyły się 32. Ogólnopolska Pielgrzymka Rolników i Jasnogórskie Dożynki, czyli Ogólnopolskie Święto Dziękczynienia za Plony pod hasłem: „Do Matki Syna Bożego”

Rolnicy z najodleglejszych zakątków Polski wraz ze swoimi duszpasterzami przybyli do Matki, aby u Jej stóp złożyć radości i kłopoty. Dziękowali za zbiory i prosili o dalszą Bożą opiekę za wstawiennictwem Pani z Jasnej Góry. Patronami jasnogórskiego dziękczynienia byli św. Jan Paweł II oraz bł. Karolina Kózkówna, której 100-lecie męczeńskiej śmierci w tym roku obchodzimy.

Pielgrzymka, w której uczestniczyła delegacja diecezji toruńskiej z ks. kan. Zbigniewem Gańskim i ks. Michałem Narodzonkiem, rozpoczęła się Mszą św. w Bazylice Jasnogórskiej, którą pod przewodnictwem bp. Piotra Sawczuka, biskupa pomocniczego diecezji siedleckiej, koncelebrowali: bp Edward Białogłowski, krajowy duszpasterz rolników i pszczelarzy, ks. prał. Stanisław Sojka, sekretarz Krajowego Duszpasterstwa Rolników oraz diecezjalni duszpasterze rolników. Mszę św. uświetnił toruński Zespół Uwielbieniowy pod dyktando Anny Różyńskiej.

Pierwszego dnia uczestnicy wzięli udział w Drodze Krzyżowej na Wałach oraz adoracji Najświętszego Sakramentu w Kaplicy Cudownego Obrazu. O północy Pasterce maryjnej przewodniczył ks. kan. Zbigniew Gański. Uczestniczyli w niej przedstawiciele Duszpasterstwa Rolników Diecezji Toruńskiej z poczem sztandarowym i Bractwa św. Izydora, a oprawę muzyczną zapewnił Zespół Uwielbieniowy. W homilii duszpasterz rolników mówił o postawie bł. Karoliny, jej modlitwie, pracy i zawierzeniu Matce Bożej. „Modlitwa w rodzinie Kózków była początkiem i końcem wszelkich działań. Takiej posta-

Zespół Uwielbieniowy z duszpasterzami

wy powinniśmy sobie życzyć, aby nie rozminąć się z Bożym błogosławieństwem” – mówił. Zachęcił do realizowania swojego powołania do apostołstwa w różnych wspólnotach duszpasterskich. „Rolnicy w ramach apostołstwa chrześcijańskiego powinni treści i zasady chrześcijańskie wносить do działalności społecznej i politycznej” – dodał. Podkreślając znaczenie jedności w budowaniu wspólnoty, zachęcał do jednoczenia się i odrzucania złych doradców. Wskazał także na sposoby świadczenia o Jezusie oraz potrzebę przekazywania wiary i tradycji młodym pokoleniom. Przywołując na wzór bł. Karolinę, zachęcił rolników do trwania przy Chrystusie, Maryi i świętych orędujących w niebie, co zapewni pomyślność na ziemi i wieczną szczęśliwość w niebie.

W niedzielny poranek, kiedy na

placu przed Szczytem gromadzieli się rolnicy, diecezja toruńska również włączyła się w organizację czuwania przed Sumą, ponieważ z koncertem pieśni wystąpił ponownie Zespół Uwielbieniowy. Osiemdziesiątysięczną rzeszę rolników powitał przeor Jasnej Góry o. Marian Waligóra. Prezydent RP Bronisław Komorowski w imieniu narodu podziękował polskim rolnikom za ich pracę i chleb codzienny. Głos zabrał także minister rolnictwa Marek Sawicki. Starostowie dożynek Renata i Stanisław Pocięcha z Męciny z diecezji tarnowskiej złożyli na ręce prezydenta RP, ministra rolnictwa, kapłanów i przeora Jasnej Góry bochny chleba.

Uroczystej Mszy św. z błogosławieństwem wieńców żniwnych przewodniczył i homilię wygłosił bp Andrzej Jeż z Tarnowa. „Dzięki współczesnym osiągnięciom

technicznym w zaawansowanej produkcji rolnej zaoszczędzony czas można wykorzystać na wzbogacenie swojego życia duchowego, rozwój kultury wsi, otwarcie się na rodzinę i sąsiedztwo, tworzenie mocnych struktur” – mówił bp Jeż. Przywołując osobę bł. Karoliny, podkreślał, że wokół rolnictwa przez wieki tworzył się bogaty klimat duchowy, religijny, kulturowy, społeczny, patriotyczny, rodzinny. Doceniając postawę rolników, mówił, że są ludźmi dziękczynienia i zawierzenia. Na koniec zwrócił się do rolników z życzeniami Bożego błogosławieństwa i radości z owoców codziennej pracy. W procesji z darami delegacja naszej diecezji złożyła dar dla biskupa Białogłowskiego. Na koniec poświęcono wieńce dożynekowe.

Aleksandra Wojdyła

Aleksandra Wojdyła

DUCHOWNI
DIECEZJI
CHEŁMIŃSKIEJ
(100A)

MĘCZENNICY 1939

75 lat temu rozpoczęła się wojna, która przyniosła Polsce najokrutniejsze w dziejach okupacje – niemiecką i sowiecką. Na Pomorzu furia teutonica uderzyła głównie w inteligencję, a także w duchowieństwo. Podczas „krwawej jesieni” zginęło 215 kapłanów. Przypomnijmy tych, którzy są związani z utworzoną w 1992 r. diecezją toruńską

WOJCIECH WIELGOSZEWSKI

Pierwszą ofiarą wojny był ks. Norbert Dembski, proboszcz z Białut k. Działdowa: jako kapitan rezerwy zmobilizowany do wojska 6 września poniósł śmierć pod gruzami bombardowanej Warszawy. Jednym z pierwszych męczenników stał się neoprezbiter ks. Franciszek Kędzierski, wikariusz z Mokrego k. Grudziądza, stracony w lesie w pobliżu wsi. Nie wiemy, gdzie spoczywa zamordowany z końcem września w bydgoskiej siedzibie gestapo ks. inf. Józef Szydzik, w latach 1924-38 proboszcz w Chełmży, rok przed wojną duszpasterz w Fordonie.

2 października pod murem fordońskiej świątyni został rozstrzelany razem z wikariuszem ks. Hubertem Raszkowskim i grupą mieszkańców miasta przyjaciel ks. Szydzika, torunianin ks. Henryk Szuman, w latach 1920-32 proboszcz w Nawrze, opiekun sierot i bezrobotnych, prekursor ruchu abstynenckiego. 5 dni później w lesie tryszczyńskim na północ od Bydgoszczy selbstschutz zabili ks. Jana Hamerskiego (przyszłego patrona toruńskiego Diecezjalnego Dzieła Powołań), który przed egzekucją przebaczył swoim oprawcom. 7 października w lesie w pobliżu Kruszyn blisko Brodnicy zginął miejscowy proboszcz ks. Konstantyn Jaranowski. Dzień wcześniej w tzw. Piaskowni blisko Dorposza Szlacheckiego poniósł śmierć ks. Edwin Graczyk, miejscowy wikariusz; tamże w październiku rozstrzelano ks. Pawła Redmera, proboszcza z Trzebcza, a w listopadzie ks. Józefa Ryngwelskiego, wikariusza z Sarnowa.

Ks. Jan Hamerski przed śmiercią przebaczył oprawcom

20 października zamordowano księży z Pelplina, wśród nich profesorów Seminarium, pracowników Kurii i członków Kapituły. W tczewskich koszarach zginęli, przedtem poddani wymyślnym szykanom i torturom: ks. Józef Roskwitalski, rektor Seminarium Duchownego, przedtem prefekt w Gimnazjum Klasycznym w Grudziądzu, urodzeni w Toruniu ks. Jan Wiśniewski, dyrygent katedralny w Pelplinie i ks. prał. Alojzy Lewandowski, sekretarz Akcji Katolickiej w diecezji, ks. Bolesław Partyka, kanonik katedralny, wcześniej proboszcz parafii farnej w Grudziądzu i ks. Jan Bistram, wikariusz w katedrze, przedtem pracujący w Iłowie.

28 października w podmiejskim lesie Barbarka los rozstrzelanych mieszkańców Torunia i powiatu podzieliło 3 proboszczów:

ks. Roman Gdaniec z Czarnowa, ks. Stanisław Kossak-Głowczewski z Kaszczorka i ks. Jan Pronobis z Grębocina. „Wtedy jeszcze oprawcy nie zalewali gipsem ust swych ofiar, więc ks. Jan, tak jak inni boso prowadzony z ciężarówkami w stronę «dołów śmierci», zaintonował pieśń «Kto się w opiekę»”. W niewyjaśnionych okolicznościach poniósł śmierć także osadzony w kazamatkach toruńskiego Fortu VII ks. Ernest Wohlfeil, wikariusz z Grzywny.

Poprzedniego dnia w Rudzkim Moście k. Tucholi odbyła się egzekucja urodzonego w Bielczynach k. Chełmży ks. Piotra Sosnowskiego, proboszcza z Bystawia, diekana tucholskiego, duchowego przewodnika

Ks. inf. Józef Szydzik – jedna z pierwszych ofiar w 1939 r.

bł. Stefana W. Frelichowskiego. „Jak będą do nas strzelać, to starajcie się patrzeć w niebo” – mówił do współwięźniów przed egzekucją.

W Lesie Bratiańskim na ziemi lubawskiej ponieśli śmierć proboszczowie: ks. Kazimierz Gregorkiewicz z Radomna i ks. Stanisław Zabrocki z Brzozia Lubawskiego, a na przeciwnym krańcu diecezji w Karolewie k. Sępólna Krajeńskiego – ks. ppłk. Sylwester Grabowski, proboszcz w Sypniewie, przedtem bohater wojny bolszewickiej, proboszcz toruńskiej parafii garnizonowej, przez dekadę prefekt w Gimnazjum Żeńskim w Toruniu.

W listopadzie w Klamrach blisko Chełmna, największym miejscu kaźni na tym terenie, ponieśli śmierć proboszczowie: ks. Antoni Brocki z Okonina (dekanat Radzyń), ks. Walerian Drązkowski z Wielkiego Czystego, ks. Ludwik Gasiński z Grudziądza (parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny), ks. Leon Gregorkiewicz ze Świętego, ks. Antoni Marcinkowski z Sarnowa, ks. Maksymilian Putynkowski z Wabcza, ks. Anastazy Sadowski z Szynwałdu, ks. Franciszek Wilczewski z Zawdy-Jankowic, dziekan i prezes Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Polskiej w diecezji ks. Franciszek Żynda z Chełm-

na. Zginął też jego wikariusz ks. Henryk Schmelter, ponadto ks. Józef Ody, wikariusz z Radzyna Chełmińskiego, ks. Antoni Miętka z grudziądzkiej fary. Tamże ponieśli śmierć pedagodzy: ks. Stanisław Jarzębowski, prefekt w Gimnazjum Chełmińskim i ks. Jan Rogalski z Liceum Pedagogicznego w Grudziądzu oraz kuratus grudziądzkiego więzienia ks. Emilian Sowiński; jego poprzednik ks. Teodor Borowski został rozstrzelany 20 października w Woli k. Pelplina.

W Mniszku blisko Świecia, miejscu kaźni ok. 10 tys. Polaków, poległ ks. Leon Pełka współtwórca Seminarium Nauczycielskiego w Grudziądzu, przez dekadę proboszcz w Kurzętniku. W lesie paparzyńskim zginęli duszpasterze z Łasina: proboszcz ks. Augustyn Łebiński i wikariusz ks. Edmund Klebba, a w Łopatkach ks. Jan Brejski, duszpasterz Niedźwiedzia, ks. Tadeusz Grzechowski, wikariusz z Wąbrzeźna i ks. Alojzy Puppel, proboszcz Kowalewa, dziekan golubski. Jego wikariusz ks. Kajetan Kaszewski, tuż przed wojną przeniesiony do Unisławia, został zakatowany w piwnicy siedziby Selbstschutzu w Płutowie. Podobny los spotkał w więzieniu starogardzkim neoprezbitera z Dźwierzna ks. Wiktora Belczewskiego, który odmówił powtórzenia słów: „Führer jest naszym Bogiem”.

W listopadzie w Księżych Górach zginęli kuratus z Dąbrówki Królewskiej ks. Alojzy Ptach i kapłani z Grudziądza: proboszcz parafii św. Mikołaja ks. Antoni Pastwa (pierwszy kapelan bp. Stanisława W. Okoniewskiego), jego wikariusz ks. Antoni Sobisz oraz ks. Jan Klunder, proboszcz parafii Świętego Krzyża. Nie ustalono miejsca stracenia wikariuszów z tej parafii – ks. Konrada Kopańskiego i ks. Edmunda Nagórskiego. W okolicach Chełmna zginęli proboszczowie: ks. Leon Lipski ze Starogrodu i ks. Teofil Mańkowski z Szynicha. Blisko Bydgoszczy stracił życie ks. Jan Martenka, wikariusz z Łasina. Nie znamy okoliczności egzekucji ks. Stanisława Niklasa, wikariusza z Szembruka. Jego młodzi współpracownicy stracili życie z dala od naszej diecezji: ks. Władysław Białczyk z Lembarga w Szpęgawsku, ks. Feliks Klonowski urodzony w Krzemieniewie k. Kurzętnika – w Egiptowie blisko Kartuz, w Piaśnicy – ks. Bronisław Labuda z Wielkiego Łęcka, w Skarszewach – ks. Brunon Szuca z Wielkiego Łęcka. Ostatnim, którego przeszły kule plutonu egzekucyjnego, był ks. Edmund Kamrowski, wikariusz ze Starogrodu, który przedostał się od Generalnej Guberni, gdzie pracował jako kapłan. Zginął w Lublinie 27 stycznia 1944 r.

W drugiej części artykułu napiszemy o księżach zamęczonych w obozach koncentracyjnych

Egzekucja ks. Piotra Sosnowskiego

INTELLIGENZAKTION w Okręgu Rzeszy Gdańsk - Prusy Zachodnie (1939 - 1940)

miejsca straceń

granica II RP z 1.09.1939

--- granica Wolnego Miasta Gdańska z 1.09.1939

----- granica Okręgu Gdańsk - Prusy Zachodnie

Mapa straceń

Wikipedia

Abyśmy byli jedno ⁽¹⁰⁾

BRACTWO ŚW. IZIDORA

W 2011 r. bp Andrzej Suski erygował Bractwo św. Izydora i zatwierdził jego statut. Głównym celem działalności jest wzrost duchowy członków, pogłębianie życia religijnego rolników i mieszkańców wsi, krzewienie zasady pomocniczości braci rolniczej i animacja w działalności religijnej i społecznej

Członkowie bractwa na Jasnej Górze

Kult św. Izydora w diecezji toruńskiej sięga 2003 r., kiedy po raz pierwszy zostały zorganizowane diecezjalne obchody ku czci patrona rolników. Dzięki staraniom bp. Andrzeja Suskiego nasza diecezja otrzymała w 2008 r. relikwie św. Izydora. Od maja do października 2009 r. trwała peregrynacja relikwii i obrazu patrona w parafiach wiejskich. W 2010 r. rolnicy uczestniczyli w pielgrzymce do grobu św. Izydora w Madrycie. Tam jeszcze głębiej zrozumiano istotę jego działalności. Dlatego tak ważne stało się dalsze szerzenie kultu Oracza z Madrytu, nawiązanie do tradycji i reaktywowanie Bractwa św. Izydora, poprzez które będą nadal propagowane wartości, którymi kierował się patron rolników.

Podczas diecezjalnych uroczystości ku czci św. Izydora w sanktuarium Matki Bożej w Lipach k. Lubawy (14 maja 2011 r.) bp Andrzej Suski, ogłaszając decyzję o utworzeniu bractwa, wyraził życzenie: „Abyśmy razem dzięki temu bractwu gromadzili się i jednoczyli”. Odpust został ustanowiony na 15 maja. Kierowanie bractwem oraz duchową opiekę powierzono Diecezjalnemu Duszpasterzowi Rolników. Władze w osobach: moderatora (osoba duchowna) i kapituły: prezes,

wiceprezes, sekretarz (osoby świeckie), są wybierane na 2-letnią kadencję. Pełnione funkcje są dobrowolne, bezpłatne i nie są źródłem innych korzyści majątkowych. Obecnie moderatorem jest ks. kan. Stanisław Grzywacz, a prezesem Stanisław Kołodziej.

Św. Izydor w swoim życiu propagował takie wartości, jak: praca, modlitwa, kult Matki Bożej i pomoc bliźniemu; dlatego członkiem może zostać każdy, kto chce czynić dobro i szerzyć kult św. Izydora. Chęć przynależności może wyrazić zarówno osoba świecka, jak i duchowna, która akceptuje jego cele i wyraża wolę działania we wspólnocie. Członkowie zapisani są w księdze brackiej (obecnie ok. 70 osób), otrzymują legitymację oraz mają prawo nosić odznakę bractwa. Do głównych celów należą m.in.: pogłębianie religijnego życia rolników, mieszkańców wsi i członków, wzajemna pomoc wśród braci rolniczej oraz prowadzenie działalności religijnej i społecznej, propagowanie wartości, którymi żył św. Izydor, kultywowanie tradycji ludowych, narodowych, religijnych. Członkowie realizują je poprzez codzienną modlitwę w intencji diecezji i rolników, uczestniczenie w kwartalnych spotkaniach, współorganizowanie patronal-

nego święta, opiekę nad obrazami, relikwiami i miejscami związanymi z patronem w diecezji, uczestniczenie w nabożeństwach ku jego czci, organizowanie nabożeństw związanych z pracą rolniczą w ciągu roku. Ważne jest również kultywowanie tradycji rolniczych związanych z innymi świętami religijnymi. Spośród zadań o charakterze społecznym mogą być organizowane pogadanki, referaty, odczyty oraz wystawy, współpraca z organizacjami, stowarzyszeniami społecznymi w kraju i za granicą oraz samorządami, które w statutach stawiają sobie podobne cele, prowadzenie działalności wydawniczej, kolportaż czasopism, książek, broszur o tej tematyce. W trosce o młode pokolenie są organizowane (szczególnie dla dzieci i młodzieży) konkursy np. plastyczne, literackie i fotograficzne. Polecieć można pozycję „Św. Izydor z Madrytu – modlitwy i pieśni” zawierającą życiorys świętego, zbiór modlitw oraz pieśni ku jego czci. Bractwo współdziała ściśle z Duszpasterstwem Rolników, więc wiele działań podejmowanych jest wspólnie, jak np. redagowanie kwartalnika „Sól ziemi”, prowadzenie strony internetowej oraz fanpage na Facebooku.

Aleksandra Jankowska

DIECEZJALNE FORUM EWANGELIZACYJNE

dokończenie ze str. I

Maciejko oraz dk. Waldemara Rozyńkowskiego. Zaproszenie było kierowane do kapłanów, członków parafialnych rad duszpasterskich, katechetów, członków ruchów i stowarzyszeń katolickich oraz stałych lektorów i stałych akolitów. Forum zgromadziło ok. 700 osób, w przeważającej części katechetów.

W każdym miejscu przebieg spotkania był podobny. Najpierw uczestnicy gromadzili się w świątyni na Eucharystii, przewodniczył jej zawsze i słowo Boże wygłaszał bp Józef Szamocki. Następnie przechodzili do sali: w Nowym Mieście oraz Grudziądzu były to sale w szkołach, natomiast w Toruniu była to kaplica szkolna przy kościele pw. św. Józefa. Spotkanie rozpoczynało rozważanie o. Jacka Dubla CSsR na temat: „Czy istnieje potrzeba ewangelizacji naszych parafii?”. Po przerwie kawowej uczestnicy wysłuchiwali wykładu ks. dr. hab. Zbigniewa Zaremskiego pt. „W jaki sposób parafialna rada duszpasterska może służyć ewangelizacji parafii?”. Następnie wysłuchali świadectwa ks. dr. Witolda Dorsza (proboszcza podwrocławskiej parafii w miejscowości Wieniec), który wspólnie z osobą świecką dzielił się doświadczeniem funkcjonowania parafialnej rady duszpasterskiej działającej w jego parafii. Osobne spotkanie mieli jeszcze katecheci, którzy

Uczestnicy spotkania

omawiali bieżące sprawy oraz organizację nowego roku katechetycznego.

W części popołudniowej prezentowano kilka narzędzi i metod ewangelizacyjnych, które możemy podjąć w parafiach, np. kursy ewangelizacyjne prowadzone przez Szkołę Nowej Ewangelizacji, kurs ewangelizacyjny ALFA, parafialne rekolekcje ewangelizacyjne organizowane przez Ruch Światło-Życie, Katechezy Zwiastowania w ramach formacji drogi neo-

katechumenalnej, Seminarium Odnowy Życia w Duchu Świętym. To, co jest godne uwagi to fakt, że wszystkie te doświadczenia są obecne w naszej diecezji. Mamy już z czego korzystać, są przygotowane grupy osób, które mogą służyć w dziele ewangelizacji różnych środowisk, a przede wszystkim parafii. Spotkanie zakończyła modlitwa oraz błogosławieństwo bp. Józefa Szamockiego.

Dk. Waldemar Rozyńkowski

ZAPRASZAMY

Konferencja TEKA w Toruniu. Zapraszamy na drugą edycję Teologiczno-Etnologicznej Konferencji Akademickiej. Temat przewodni: „Człowiek – ciało i duch”. Konferencja odbędzie się w dniach 25-26 września w Toruniu. Ma ona na celu poznanie egzystencji ludzkiej, szczególnie tej związanej z wiarą i religią. W tym roku szczególnie chcielibyśmy przyrzeć się dwoistości natury ludzkiej rozdartej pomiędzy tym, co cielesne, a tym, co duchowe. Chcielibyśmy zatrzymać się nad tematem relacji pomiędzy tymi dwoma sferami życia ludzkiego. Patronat medialny nad konferencją objął Tygodnik Katolicki „Niedziela” – „Głos z Torunia”

Paulina Małkowska
Sekretarz TEKI

Wykłady otwarte. Kuria Diecezjalna Toruńska oraz Samorząd Województwa Ku-

jawsko-Pomorskiego w Toruniu zapraszają na cykl wykładów poświęconych wybranym aspektom dziedzictwa kulturowego województwa kujawsko-pomorskiego pod hasłem: „Poznając historię, lepiej rozumiemy teraźniejszość”.

Wykłady odbywać się będą w kilku miejscach w naszej diecezji:

Łasin – kaplica Sióstr Karmelitanek Bosych (zawsze o godz. 18)

Toruń – kaplica przy sanktuarium Miłosierdzia Bożego (zawsze o godz. 18.45)

Grudziądz – sala parafialna przy bazylice św. Mikołaja (zawsze o godz. 18.30)

Chełmża – dom kapitulny przy parafii św. Mikołaja (zawsze o godz. 16.30)

Tematy i terminy wykładów:

1. Czy na zakon krzyżacki można patrzeć pozytywnie?: Grudziądz – 23 września; Toruń – 29 września

2. Kujawsko-Pomorski Szlak Męczeństwa

Ks. Jerzego Popiełuszki: Łasin – 28 września

3. Na bursztynowym szlaku – pradzieje ziemie grudziądzkie: Łasin – 5 października

4. Magdalena Mortęska: wielka reformatorka życia zakonnego: Chełmża – 24 września; Grudziądz – 30 września; Toruń – 6 października; Łasin – 12 października

5. Związki Prymasa Stefana Wyszyńskiego z województwem kujawsko-pomorskim: Chełmża – 15 października; Łasin – 19 października; Grudziądz – 21 października; Toruń – 27 października

6. Represje wobec Kościoła katolickiego w Polsce po II wojnie światowej na przykładzie diecezji chełmińskiej: Chełmża – 1 października; Grudziądz – 7 października; Toruń – 13 października

7. Bp Adolf Piotr Szczęsny (1865 – 1950) – biskup wygnaniec: Chełmża – 8 października; Grudziądz – 14 października; Toruń – 20 października

PATRIOTYZM CZASU POKOJU

W 34. rocznicę podpisania porozumień sierpniowych i powstania NSZZ „Solidarność” 31 sierpnia w Toruniu odbyły się uroczystości patriotyczno-religijne

W uroczystości udział wzięli NSZZ „S”, w tym delegacja NSZZ „S” Rolników Indywidualnych Regionu Toruńsko-Włocławskiego, przedstawiciele samorządu terytorialnego z marszałkiem województwa Piotrem Całbeckim na czele i mieszkańcy. Po Mszy św. w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu, którą celebrował duszpasterz ludzi pracy ks. prał. Józef Nowakowski, złożono kwiaty pod pomnikiem bł. Jerzego Popiełuszki, tablicą upamiętniającą strajki chłopskie i wysiłek NSZZ „S” Rolników Indywidualnych oraz tablicą pamiątkową na gmachu Zarządu Regionu, gdzie również odśpiewano hymny państwowy i NSZZ „Solidarność”.

Po południu w toruńskim Muzeum Etnograficznym odbył się 5. Koncert Pieśni Niepokornej. Organizatorami koncertu byli jego pomysłodawcy Barbara i Tomasz Kamińscy. „Byliśmy trochę za młodzi, by czynnie uczestniczyć w tym dziele, więc żeby nadrobić ten brak wymyśliliśmy koncert, który miał być ukłonem w stronę ludzi, którzy tworzyli «Solidarność» w Toruniu, Bydgoszczy i okolicy” – mówi bard toruński Tomek Kamiński. „Jednocześnie jest to swoista lekcja historii dla młodych. Piosenka jest formą bardzo prostą i łatwiej poprzez nią przyswoić sobie treści w niej zawarte. Daliśmy

Prawda jest drogą do prawdziwej wolności

też młodym narzędzie, jakim jest strona internetowa – www.sierpien80.eu, na której znajdują się ciekawostki związane z «Solidarnością», teksty prof. Wojciecha Polaka oraz zeskanowane dokumenty z tamtego okresu”.

Pomysł wspiera marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki, pomysłodawca konkursu dla młodych talentów śpiewających, który był na koncercie i ufundował nagrody dla laureatów konkursu oraz nagrody losowane wśród publiczności. „Ogromnie się cieszymy, że pan marszałek chciał zaangażować się w to dzieło. Dzięki koncertom zawiązała się wspólnota, która gotowa jest spotykać się, wspominać, i to jest najpiękniejsze” – podkreśla Tomek. Uczestnikami konkursu są młodzi ludzie. Tomek jako zawodowy muzyk

Recital Emiliana Kamińskiego

dociera do środowisk muzycznych, opiekunów młodych i przeprowadza wstępną selekcję, bo nie wszystkie piosenki odpowiadają formule festiwalu. W tym roku spośród osiemnastu wyłoniono dziesięciu finalistów, z których jury wybrało trzech laureatów i jedną osobę wyróżnioną. Odtwórcy, po odśpiewaniu wybranych pieśni, otrzymali nagrody finansowe wręczone przez marszałka województwa. Zwyciężczynią konkursu została 13-letnia Marta Cynk-Mikołajewska. Wykonawcom towarzyszył jazzowy zespół muzyczny. W tym roku ukazała się płyta z nagraniami utworów z konkursów 2010-2013, którą kończy utwór Tomka Kamińskiego pt. „Dobro nieskończone”, przywołujący postać bł. Jerzego Popiełuszki, patrona „Solidarność”. Płyta była upominkiem dla wielu uczestników koncertu.

Koncert galowy z humorem prowadził Maciej Orłoś. Gośćmi specjalnymi byli m.in. aktor warszawski Przemysław Bluszczy, czytający wiersze Ernesta Brylla oraz Emiliana Kamińska, aktor i reżyser, który wystąpił z recitalem słowno-muzycznym. Mówił o swoich korzeniach i zaszczerpionej mu w domu wrogości do systemu PRL, swoich związkach z bojkotującym stan wojenny środowiskiem aktorskim, niezależnym Teatrze Domowym i swej przyjaźni z bł. Popiełuszką. „Ks. Jerzy był dla mnie błogo-

ślawiony już wtedy” – mówił założyciel Teatru Kamienica.

Pamiętamy tamten czas: Msze św. za ojczyznę, podłuchy, godzinę milicyjną, pałowanie na ulicach, przesłuchania, rewizje w domach, internowania, utratę pracy, nagłe powołania na ćwiczenia wojskowe itp. Dlatego też nie kryliśmy emocji podczas koncertu. Cieszy fakt, że nasza historia nie idzie w zapomnienie, że młodzież chętnie i z wyczuciem dramatyzmu tego czasu śpiewa te pieśni jak własne, ucząc się, że wobec zła, kłamstwa, obłudy, zdrady, dyktatury i przemocy trzeba być niepokornym i nie wolno milczeć. Prawda jest drogą do prawdziwej wolności, a „zło dobrem trzeba zwyciężać”.

Maria Major

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski (redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. 56 622 35 30 w. 39, fax 56 621 09 02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska: Beata Pieczykura
tel. 34 369 43 38

